

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра загальної патології та хірургічних хвороб

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Долікарська медична допомога
(назва освітнього компонента)

підготовки бакалавра (на основі ПЗСО, НРК 5)
(назва освітнього ступеня)

спеціальності I7 Терапія та реабілітація
(код і назва спеціальності)

спеціалізація I7.02 Ерготерапія
(код і назва спеціалізації)

освітньо-професійної програми Ерготерапія
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус нормативного освітнього компонента «Долікарська медична допомога» підготовки освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань – І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення, спеціальності – І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації – І7.02 Ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – Ерготерапія

Розробник: Якобсон Олена Олександрівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної патології та хірургічних хвороб

Погоджено

Гарант освітньої програми:

Грейда Н.Б.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри
загальної патології та хірургічних хвороб

протокол № 1 від 30.08 2025 р.

Завідувач кафедри:

(Галей М.)

І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
		Нормативний
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: <i>I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</i>	
	Спеціальність: <i>I7 Терапія та реабілітація</i>	
Кількість годин/кредитів 120/4	Освітньо-професійна програма: <i>Ерготерапія</i>	
		Семестр: перший
		Лекції: 16 год.
		Практичні (семінари): 30 год.
ІНДЗ: є	Освітній ступінь: <i>Бакалавр</i>	Самостійна робота: 66 год.
		Консультації: 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

ППП - Якобсон Олена Олександрівна

Науковий ступінь - Кандидат медичних наук

Вчене звання - Доцент

Посада - Доцент кафедри загальної патології та хірургічних хвороб

Контактна інформація +38050745-08-97; jacobson.helen@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Долікарська медична допомога» включає в себе інформацію про невідкладні стани, які несуть загрозу їхньому життю та здоров'ю при гострих захворюваннях, травмах, нещасних випадках і надання правильної та своєчасної першої медичної допомоги. Освітній компонент має професійну направленість. В ході викладання розглядаються як загальні питання збереження здоров'я, починаючи з дитячого віку, проблеми формування здорового способу життя, такі питання етіології, патогенезу, клінічної картини, профілактики захворювань та травм життєво важливих органів та систем. Особлива увага приділяється оволодінню знаннями та уміннями щодо надання першої медичної допомоги в невідкладних станах при травмах, нещасних випадках, отруєннях, інфекційних хворобах.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення освітнього компонента):

Для успішного навчання та опанування ключових компетентностей необхідна наявність базових знань з дисциплін медичного профілю: Нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням); Основи медичних знань та медична термінологія.

Постреквізити (освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення) Асистивні технології, позиціонування та функціональне переміщення в реабілітації; Ерготерапія в протезуванні та ортезуванні; Ерготерапія при ментальних порушеннях; Ерготерапія в педіатрії; Семіотика з основами пропедевтики; Практики з ерготерапії.

3. Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів сучасних уявлень про методи збереження здоров'я, запобігання наслідків захворювань, отруєнь, травм та нещасних випадків, формування здорового способу життя, попередження шкідливих звичок.

Завдання вивчення освітнього компонента:

- сформувати у здобувачів цілісне уявлення про основні ознаки та наслідки захворювань, отруєнь та травм, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людини;
- знати методи їх попередження і подолання;
- забезпечити наявність необхідного рівня знань, вмінь та навичок з першої медичної допомоги.

4. Компетентності. Результати навчання. Soft skills.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіо- респіраторних та інших функцій організму.

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.

СК 12. Здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їхніх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 15. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.

Результати навчання:

РН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

РН 03. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

РН 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

РН 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Лабор.	Самост. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.Основні питання нозології						
Тема 1. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при захворюваннях серцево-судинної системи.	12	2	2	8	-	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 2. Основні принципи застосування лікарських препаратів.	14	2	2	8	2	ДС, ДБ, Т / 5
Тема 3. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при захворюванні органів дихання.	14	2	2	8	2	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 4. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при захворюваннях системи травлення.	14	2	4	8	-	ДС, ДБ, Р / 5
Тема 5. Перша медична допомога в загрозливих для життя станах при гострих отруєннях	14	2	4	8	-	ДС, ДБ, Р / 5
Разом за модулем 1.	68	10	14	40	4	5
Змістовий модуль 2. Долікарська медична допомога при гострих патологічних та екстремальних станах						
Тема 6 Травми, їх види, ускладнення, перша медична допомога. Реанімаційні заходи.	14	-	4	8	2	ДС,Р / 5

Тема 7 Десмургія. Методи накладання пов'язок та іммобілізуючих шин.	14	2	2	8	2	ДС, ДБ, Т / 5
Тема 8 Види кровотечі. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі.	12	2	2	8	-	ДС, ДБ, Т / 5
Тема 9 Перша медична допомога при електротравмі, опіках, відмороженні.	12	2	2	8	-	ДС, ДБ, Р / 5
Разом за модулем 2	52	6	10	32	4	5
Види підсумкових робіт						Бал
Підсумкова контрольна робота № 1						5
Підсумкова контрольна робота № 2						5
ІНДЗ						5
Всього годин	140	16	24	72	8	5/200

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо

6. Завдання для самостійного опрацювання:

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях під час вивчення відповідних тем.

1. Методи, засоби і заходи надання першої медичної допомоги при: гіпертонічному кризі, стенокардії, запамороченні, колапсі.
2. Устрій шприців та голок, перевірка на придатність, правила зберігання. Техніка підшкірних та внутрішньом'язових ін'єкцій. Ускладнення після ін'єкцій.
3. Правила застосування гірчичників, компресів. Техніка та місця постановок. Показання та протипоказання. Застосування розчинів та мазей подразнюючої дії. Показання та протипоказання.
4. Гострий та хронічний гастрит Цукровий діабет: етіологія, патогенез, клінічні ознаки. Гіпер та Гіпоглікемічна кома.

5. Гострий цистит, гострий нефрит, сечокам'яна хвороба: етіологія, патогенез, клінічні ознаки.
6. Харчові та нехарчові отруєння.
7. Перша медична допомога при укусах отруйних комах, змій, тварин. Методи і техніка накладення пов'язок на голову, грудну клітину, ділянку живота і тазу, верхню та нижню кінцівки. Імобілізація постраждалих під час транспортування.
8. Гостра крововтрата, її ступені та ознаки. Поняття про остаточну зупинку кровотечі і його методи: механічний, фізичний, хімічний, біологічний
10. Місцеві та загальні ознаки електротравми. Послідовність надання долікарської медичної допомоги при електротравмах.
11. Відмороження.

Індивідуальна робота здобувачів освіти включає виконання індивідуального науководослідного завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час практичних занять, консультацій, самостійної роботи, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання. Форми виконання: доповідь, реферат, створення презентацій, складання блок-схем, аналітична записка, аналітичне есе.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті та самостійну роботу. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки <https://moodle.vnu.edu.ua/login/index.php> для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в

іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4- бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Якщо здобувачі освіти після вивчення освітнього компонента мають підсумковий контроль – екзамен (диференційований залік), то максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр, щоб бути допущеним до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр, щоб бути допущеним до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали. Якщо здобувач освіти за поточний контроль з ОК, форма контролю якого – екзамен, отримав менше, ніж 72 бали, він не допускається до екзамену. Він зобов'язаний доопрацювати всі види поточного контролю до ліквідації академічної заборгованості та набрати не менше 72 бали.

Здобувач вищої освіти має право на зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі України

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення ОК впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Оцінювання здійснюється згідно [Положення](#) про електронний журнал.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність для зарахування ОК становить 120 балів. Перерахунок балів здійснюється згідно до вимог, які представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у 200-бальну шкалу для освітнього компонента, що завершуються заліком:

4- бальна шкала	200- бальна шкала		4- бальна шкала	200- бальна шкала		4- бальна шкала	200- бальна шкала		4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200		4,09	164		3,2	128		1,6	70
4,97	199		4,07	163		3,17	127		1,56	68
4,95	198		4,04	162		3,15	126		1,5	66
4,92	197		4,02	161		3,12	125		1,46	64
4,9	196		3,99	160		3,1	124		1,4	62
4,87	195		3,97	159		3,07	123		1,36	60
4,85	194		3,94	158		3,05	122		1,3	58
4,82	193		3,92	157		3,02	121		1,26	56
4,8	192		3,89	156		3	120		1,2	54
4,77	191		3,87	155		Менше 3 «Не зараховано»	Недостатньо «Не зарахо- вано»		1,16	52
4,75	190		3,84	154		↓	↓		1,1	50
4,72	189		3,82	153		2,96	119		1,06	48
4,7	188		3,79	152		2,9	118		1	46
4,67	187		3,77	151		2,86	116		0,96	44
4,65	186		3,74	150		2,8	114		0,9	42
4,62	185		3,72	149		2,76	112		0,86	40
4,6	184		3,7	148		2,7	110		0,8	38
4,57	183		3,67	147		2,66	108		0,76	36
4,55	182		3,65	146		2,6	106		0,7	34
4,52	181		3,62	145		2,56	104		0,66	32
4,5	180		3,6	144		2,5	102		0,6	30
4,47	179		3,57	143		2,46	100		0,56	28
4,45	178		3,55	142		2,4	98		0,5	26
4,42	177		3,52	141		2,36	96		0,46	24

Якщо середній бал за 4-бальною системою не зазначений у таблиці, то для перерахунку береться нижчий зазначений у таблиці 1.

Політика щодо академічної доброчесності. При недотриманні здобувачем освіти [Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки](#), який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні спізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента та передбачені силабусом. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Підсумковий бал формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Під час ліквідації академічної заборгованості здобувач освіти складає екзамен, який оцінюється від 0 до 80 з урахуванням мінімально допустимого балу

на іспиті – 48. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

**Шкала оцінювання знань здобувачів з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань до екзамену

1. Визначення домедичної допомоги.
2. Визначення першої медичної допомоги.
3. Першочергові завдання при наданні долікарської допомоги.
4. Законодавча база щодо надання першої медичної допомоги.
5. Перелік осіб, які повинні надавати першу медичну допомогу при надзвичайних станах, під час огляду місця події.
6. Питання юридичної відповідальності при наданні першої допомоги.
7. Фактори, які впливають на своєчасність надання першої медичної допомоги.
8. Строки надання ефективної першої медичної допомоги.
9. Ознаки життя.
10. Ознаки смерті.
11. Поняття біологічної смерті.
12. Поняття клінічної і соціальної смерті.
13. Порядок надання ПМД, черговість транспортування постраждалих.
14. Визначення поняття кровотечі та крововтрати.
15. Класифікація кровотеч залежно від місця, куди виливається кров.
16. Класифікація кровотеч за видом пошкодженої судини.
17. Класифікація кровотечі залежно від кількості втраченої крові.
18. Симптоми крововтрати та ускладнення, які розвиваються внаслідок

крововтрати.

19. Методи тимчасової зупинки кровотечі.
20. Методика накладання джгута Есмарха.
21. Заходи невідкладної допомоги при гострій кровотечі.
22. Засоби, які можуть бути застосовані в якості кровоспинного джгута.
23. Методи пальцевого притиснення судин при кровотечі.
24. Визначення поняття рани.
25. Класифікація ран.
26. Ускладнення ран.
27. Основні принципи надання першої домедичної допомоги при пораненнях різного типу.
28. Профілактика інфікування рани.
29. Поняття та види шоку.
30. Ознаки різного ступеню тяжкості шоку.
31. Перша медична допомога особам, які знаходяться в шоковому стані.
32. Поняття та класифікація травм опорно-рухового апарату.
33. Симптоми перелому кісток.
34. Симптоми вивиху суглобів.
35. Симптоми розтягування і розриву зв'язок.
36. Загальні ознаки травм опорно-рухового апарату.
37. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмах опорно-рухового апарату.
38. Особливості перенесення і транспортування постраждалих з різними видами травм.
39. Види шин для проведення транспортної іммобілізації.
40. Поняття та класифікація травм голови та хребта.
41. Симптоми і клінічні прояви травм голови.
42. Ранні та пізні ускладнення травм голови.
43. Особливості надання першої допомоги при травмах голови.
44. Алгоритм надання домедичної допомоги при тяжких травмах голови.
45. Класифікація травм хребта.
46. Клінічні прояви травм хребта.
47. Надання першої домедичної допомоги при травмах хребта, особливості транспортування.
48. Засоби, які можуть бути використані для транспортування постраждалих з травматичними ураженнями.
49. Причини виникнення синдрому тривалого стиснення (СТС) і клінічні прояви.
50. Ускладнення СТС.

51. Характеристика періодів СТС.
52. Ступені тяжкості ураження кінцівки при СТС.
53. Ступені тяжкості СТС.
54. ПМД при СТС.
55. Симптоми ураження електричним струмом і блискавкою.
56. Алгоритм надання домедичної допомоги при ураженнях електричним струмом і блискавкою.
57. Профілактика уражень електричним струмом.
58. Види утоплень.
59. Види асфіксії, що розвивається при різних типах утоплень. Причини смерті при різних видах утоплень.
60. Невідкладна допомога при різних видах утоплень.
61. Види уражень, що розвиваються під дією крайніх температур на тіло людини.
62. Типи опіків відповідно до глибини ураження тканин.
63. Визначення площі опіку за методом дев'ятки і за правилом долоні.
64. Алгоритм визначення тяжкості опіку, встановлення прогнозу для життя.
65. Поняття опікової хвороби та опікового шоку.
66. Ознаки опікового шоку, його особливості, метод визначення тяжкості опікового шоку.
67. Ускладнення опіків.
68. Перша медична допомога при термічних опіках.
69. Алгоритм надання домедичної допомоги опіковим хворим.
70. Поняття сонячного і теплового удару.
71. Симптоми сонячного і теплового удару.
72. Перша допомога при сонячному і тепловому ударі.
73. Поняття і види відморожень, симптоми відморожень.
74. Періоди відморожень.
75. Симптоми і клінічна картина відморожень та гіпотермічного стану.
76. Ускладнення відморожень.
77. Симптоми гіпотермічного стану.
78. Перша медична допомога при відмороженнях і гіпотермії.
79. Алгоритм надання домедичної допомоги потерпілим з відмороженнями та при замерзанні.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Долікарська медична допомога: Навчальний посібник / Укладачі: Ляшевич А.М., Лупаїна І.С., Гарлінська А.М., Левчук Л.І. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. – 224 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том І: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с.
3. Медичний захист військ: навчальний посібник / [С.О. Гур'єв, Ю.В. Шкатула, В.П. Печиборщ та ін.] – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 175 с.
4. Методичні вказівки до практичного заняття «Базове підтримання життя» з дисципліни «Домедична допомога» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2019. – 19 с.
5. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269. Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап» // Режим доступу: https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf

Додаткова

6. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.
7. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап – алгоритми маніпуляції (базовий рівень). – Г.Г. Роцін, А.А. Гудима, В.Ю. Кузьмін та ін. – К., 2012 – 84 с.
8. Закон України від 5 липня 2012 року № 5081-VI “Про екстрену медичну допомогу”.
9. Политравма: хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивная терапія /Под ред. Ф.С. Глумчера, П.Д. Фомина, Е.Г. Педаченко и др.. – К.: ВСИ “Медицина”, 2012. – 736 с.
10. Методичні вказівки до практичного заняття «Такична медицина. Методи припинення зовнішньої кровотечі» з дисципліни «Медичний захист військ» згідно з умовами Болонського процесу / Ю. В. Шкатула, Ю. О. Бадіон. – Суми: СумДУ, 2018. – 29 с.

10. Медицина катастроф / І.В. Кочін, Г.О. Черняков, П.І. Сидоренко: за ред.І.В. Кочіна. – К.: Здоров'я, 2008. – 724 с.